

Миронова Юлія Юріївна,

кандидат економічних наук, доцент

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

Похідня Богдан Андрійович, Кривошанка Владислава Ігорівна

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Значення управління фінансами підприємств полягає в такій організації фінансової роботи, яка дає змогу залучати додаткові фінансові ресурси на найвигідніших умовах, інвестувати їх з найбільшим ефектом, проводити прибуткові операції на фінансовому ринку.

Мобілізуючи кошти інших власників для забезпечення діяльності власного підприємства, фінансисти повинні чітко уявляти мету інвестування ресурсів і давати рекомендації щодо форм залучення коштів. Для покриття короткострокової та середньострокової потреби у фінансових ресурсах доцільно використовувати позички банків. Здійснюючи великі капітальні вкладення, можна скористатися додатковою емісією цінних паперів. Однак таку рекомендацію можна дати лише тоді, коли фінансисти ґрунтовно дослідили фінансовий ринок, проаналізували попит на різні види цінних паперів, урахували зміни кон'юнктури й упевнилися в можливості порівняно швидкої та вигідної реалізації цінних паперів підприємства.

Безпосереднім завданням управління фінансами підприємств є забезпечення формування та правильного розподілу виручки від реалізації продукції для відновлення оборотних коштів, формування амортизаційного фонду, валового та чистого доходу. Кожне підприємство прагне забезпечити ліквідність оборотних активів для своєчасного погашення короткострокової кредиторської заборгованості. Тому своєчасне та повне надходження виручки від реалізації продукції постійно контролюється фінансовими менеджерами.

На практиці вдало організований механізм фінансового управління забезпечує виконання двох груп функцій.

Перша група функцій: розробка фінансової стратегії діяльності підприємства; формування ефективних інформаційних систем, які забезпечують чітке відстеження внутрішньої і зовнішньої фінансової інформації та обґрунтування альтернативних варіантів управлінських рішень; проведення комплексного аналізу різних аспектів фінансової діяльності підприємства; здійснення фінансового планування діяльності підприємства за його основним напрямком; розроблення системи стимулювання реалізації прийнятих управлінських рішень; здійснення ефективного контролю за реалізацією прийнятих управлінських рішень.

Друга група функцій: управління активами (оборотними, необоротними, оптимізація їх складу); управління капіталом (власним, залученим, оптимізація його структури); управління інвестиціями (реальними та фінансовими); управління грошовими потоками (грошові потоки від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності); управління фінансовими ризиками (управління складом фінансових ризиків, управління профілактикою фінансових ризиків, управління страхуванням фінансових ризиків); антикризове фінансове управління (управління відновленням фінансової стійкості, управління забезпеченням фінансової рівноваги) [1].

Фінансове управління розглядають також як вид підприємницької діяльності, що передбачає надання підприємствам платних фінансових управлінських послуг, які не в змозі утримувати великий штат фінансових менеджерів, зокрема фінансових аналітиків,

експертів та ін. Формування механізму фінансового управління можна розглядати як елемент забезпечення фінансової стійкості підприємства, один із факторів забезпечення фінансової безпеки організації.

Найбільшу увагу у системі заходів, спрямованих на фінансову стабілізацію, слід приділити етапу відновлення і зміцнення рівня фінансової стійкості підприємства – запоруки усунення неплатоспроможності й фундаментальної основи фінансової стратегії на прискорення економічного зростання.

Процес управління фінансами базується на використанні механізмів фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту – це цілісна, взаємопов'язана і взаємодіюча система рівнів, систем забезпечення, методів, важелів та інструментів розроблення, прийняття й реалізації управлінських рішень з питань фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання. Головною метою фінансового менеджменту є забезпечення ефективної фінансової діяльності підприємства, зростання його ринкової вартості, добробуту всіх учасників ринкових, корпоративних і соціально-трудових відносин у поточному і перспективному періодах.

Формуючи систему фінансового менеджменту, варто враховувати вплив нестабільної економіки. Як свідчить міжнародна практика, розвиток сучасного бізнесу відбувається під суттєвим впливом нестабільної економіки, тому сформована концепція фінансового менеджменту повинна давати керівництву можливості прогнозувати та ефективно реагувати на зміни у зовнішньому і внутрішньому середовищі суб'єкта управління.

При побудові системи фінансового менеджменту в нестабільній економіці доцільно виокремити такі базові фактори: формування загальної «матриці» – теоретичних засад побудови системи фінансового менеджменту, які слід розробляти, виходячи з потреб бізнесу; урахування впливу нестабільної економіки; забезпечення взаємодії систем обліку та фінансового менеджменту суб'єкта господарювання [2].

У цьому контексті в системі управління підприємством важливе місце відводиться бухгалтерському обліку, який має створити умови для ефективного інформаційного забезпечення системи фінансового менеджменту. Це потребує вдосконалення облікової системи шляхом значної деталізації аналітичної облікової інформації та забезпечення якості інформатизації системи фінансового менеджменту суб'єкта господарювання, зокрема, щодо висвітлення стану й результатів діяльності підприємства, ефективності управлінських рішень з питань використання фінансових і виробничих ресурсів та загалом здійснення господарських процесів.

Достатньо важливим та невідкладним є пошук нових підходів та методів управління фінансами підприємства з одночасним удосконаленням інформаційного забезпечення фінансових потоків. Одним із таких методів має стати контролінг. Основна ідея створення якого полягає у підвищенні ефективності фінансового менеджменту підприємства шляхом створення такої обліково-аналітичної системи, яка б синтезувала елементи обліку, аналізу, контролю та планування відповідно до вимог і потреб керівництва підприємства, специфіки його діяльності.

Отже, механізм фінансового управління є багатофункціональною системою, яка покликана виявляти та попереджувати загрози зовнішнього та внутрішнього характеру, знаходити найкращі джерела та напрямки для фінансування діяльності, що забезпечує кожен елемент механізму у відповідності з проблемами, що виникають.

Література

1. Фінанси: Навчальний посібник в 2-х частинах/ [Баранова В.Г., Волохова І.С., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. Баранової В.Г. – Одеса: Атлант, 2015. – ч.1. – 344 с.
2. Литовченко О.Ю. Методичні аспекти управління фінансами підприємств в умовах кризи. Інфраструктура ринку. № 19. 2018. С.257-263.